

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

X. Galli pervicaciter contendunt appellari non posse à judiciibus electis, contrà tendente Nicolao Papa. Mirabile temperamentum Hincmari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

tifice receperunt, judicandos non esse ab Episcopis provincialibus absque auctoritate sedis apostolicæ, quemadmodum à Leone Papa decretum est. Axioma illud non receptum erat absolute in Gallia, ut adnotatum est superius, quum relata sunt exempla Metropolitanorum dejectorum. Veruntamen certum est potuisse Papam, si ita existimaret, sibi reservare iudicium Metropolitanorum, ut supra vidimus factitatum à Celestino, Leone, & Hilario. At Hincmarus, ut satis Pontifici faceret, & ut sibi, qui Metropolitanus erat Remensis, patrocinaretur, regulam illam invehere conatus est.

VII. Interdum autem Episcopis, contemplatione meritorum, Pallium à sede apostolica tribuebatur, tametsi illi non essent Metropolitanitani. Hi verò contendebant sibi quoque competere privilegium exemptionis à jurisdictione synodorum, ut patet ex Theodulfo Aurelianensi Episcopo, qui sub Ludovico Pio depositus fuit. Ait enim:

*Solius illud opus Romani Præfulis extat,
Cujus ego accepi Pallia sancta manu.*

Attamen si penitiùs introspeciamus privilegium quod unà cum Pallio Hadrianus secundus concessit Actardo Episcopo Nannetensi anno octingentesimo sexagesimo octavo, facile deprehendemus illud coerceri ad casum appellationis vel recusationis, exemptionem verò illam non derogare auctoritati synodorum. Præterea concedi Pallium nemini poterat absque consensu Regis & Episcoporum Gallia, ob exemptionem illam à jurisdictione. Hæc sunt Hadriani verba ad eundem Actardum Episcopum Nannetensem: *Nullus Metropolitanorum antistitum vel ceterorum Episcoporum in controversia criminis, si sedem appellaveris apostolicam, vel ejus speciali expetieris audiri vel discuti fortassis examine, presumat de te proferre, non nostro premissis decreto, iudicium, sed apostolicæ sedis tantum referveris examinandus vel iudicandus incunctanter arbitrio.*

VIII. Ceterum ex his Hadriani verbis petitur validissimum argumentum ad probandum constitutiones Gregorij quarti & Leonis quarti receptas tum non fuisse in Gallia, cum id quod triginta antè annis constitutum fuerat in gratiam omnium Episcoporum, nimirum ut si sedem apostolicam appellaverint, eorum iudicio superfedeat, nunc ab Hadriano tribuatur Actardo ut privilegium, contemplatione Pallij.

IX. Magni autem momenti sunt verba Hincmarij ex quibus quinque illæ regulæ colliguntur, ideòque operæ pretium fuerit ea referre. *I. Absit enim à nobis ut privilegium*

prima & summa sedis sanctæ Romanæ Ecclesiæ Pontificis pro sic parvo pendamus ut controversas & jurgia tam superioris quam etiam inferioris ordinis, quæ Nicæni & ceteri sacrorum Conciliorum canones & Innocentij atque aliorum sanctæ Romanæ sedis Pontificum decreta in synodis provincialibus à Metropolitanis præcipiunt terminari, ad vestram summam auctoritatem fatigandam ducamus. III. At si foris de Episcopis causa nata fuerit unde certa & expressa in sacris regulis non habeamus iudicia, & ob id in provinciali vel in comprovinciali nequeat examine definiri, ad divinum oraculum, id est, apostolicam sedem, nobis inde est recurrendum. IV. Si etiam de majoribus causis à provinciali Episcopo ad electorum iudicium non fuerit provocatum, III. & in aliqua causa idem Episcopus fuerit iudicatus, id est, à gradu suo in comprovinciali synodo dejectus, & putat se bonam causam habere, & appellaverit qui dejectus est, & confugerit ad Episcopum Romanæ Ecclesiæ, ---- ad illius dispositionem secundum septimum Sardicenses Concilij capitulum renovabitur examen. V. Nam de Metropolitanano per sacras regulas constituto, qui ex antiqua consuetudine ab apostolica sede Pallium accipit, sicut Leo ad Anastasium, quod & Nicænum Concilium innuit, & ceteri Romanæ sedis Pontifices in decretis suis ex sacris canonibus monstrant, sedis ipsius Pontificis etiam ante iudicium est sententia præsolanda.

X. Tanta autem erat Ecclesiæ Gallicanæ pervercatia quoad quartum canutharum regularum, ut cum ipsa juxta canones Africanos contenderet admittendam non esse appellationem à sententia iudicum electorum, videret tamen Nicolaum multum urgere ut Rothadus Romam adduceretur, quò Episcopi mitterent vicarios, quibus coram causa retractaretur, ea erat, ut dixi, Episcoporum Gallicanorum in hoc capite pervercatia, ut temperamentum quaesiverint quò utrorumque jura salva & illibata permanerent. Hincmarus enim scribit iustum esse ut Rothadus Romam proficiscatur, quandoquidem ita jubeat Summus Pontifex, cum æquum prorsus sit ut quilibet Episcopus ab eo vocatus Romam accedat, nisi legitima excusatione præpediatur, tum æquum pariter esse ut Episcopi illuc mittant vicarios suos, cum id Summo Pontifici placeat, in quo satisfacit dignitati sedis apostolicæ. Sed tamen eos limites præscribit potestati suorum vicariorum, ut manifestè appareat eum providere voluisse ne quid detrimenti caperent jura canonica Ecclesiæ Gallicanæ. Neque enim eos mittit ut accusatores, aut ad convincendum Rothadum, sed ut repellant accusationes

impactas Episcopis Gallicanis, ac si debita apostolica fedi reverentiam contemnerent viderentur repudiata Episcopi illius appellatione, tum etiam ut Nicolao suppliciter significantur iudicatum ab illis fuisse Rothadum, qui ad iudicium electorum provocaverat, juxta canones Africanos & decreta sancti Gregorij. Hæc sunt verba Hincmari in epistola ad Nicolaum: Cum eo, id est, Rothado, quia vobis placet, cui cuncta bona placent, mittimus vicarios nostros, non ut accusatores ad conflegendum, sed ut à Rothado atque à vicinis nostris, qui causam pleniter ac veraciter aut nesciunt aut scire non volunt, accusati, quod non in contemptum sedis apostolicæ appellentem Rothadum secundum Sardicenses canones sedem apostolicam, sed eum qui ad electorum iudicium de certis capitulis provocavit, juxta Carthaginenses & Africanos canones ac decreta beati Gregorij, regulariter iudicavimus, vestra summæ auctoritati humiliter intimandum.

XI. Demum Hincmarus orat Nicolaum ut rationem habeat canonis Carthaginensis, qui vetat appellari à iudicibus electis, tamen si ij duodecim non essent; cum præfertim in causa Rothadi integer ex consensu partium fuerit iudicum numerus, à quibus dein lata sententia est. Quod si ea sententia infringatur, pessumdari hoc unico facinore auctoritatem Metropolitanorum, funditus everti vigorem ecclesiasticæ disciplinæ, & iudicia synodorum in contemptum abitura, etiam apud laicos. Ut cuncta se res habeat, si post monitiones illas Papa ex speciali gratia, & intuitu misericordiæ, Rothadum restituere velit, nolle se auctoritati ejus obstitere, malle enim se credere multa Nicolao revelata esse quæ aliis sunt abscondita & occulta.

CAPVT XXIV.

Synopsis.

I. Rothadus à Nicolao Papa restitutus est in integrum. Inventata autem Hincmaro depositionis pœna si restitutionis executionem impediatur. Vult tamen ut si quid Rothado objicitur, accusatio peragatur apud sedem apostolicam.

II. Regulam prorsus novam invchere conatur Nicolaus, synodum nempe provincialem non posse deponere Episcopum, etiamsi apostolicam sedem non appellaverit, expellendaque esse mandata specialia Summi Pontificis.

III. Contendebat Nicolaus iudicia Episcoporum inter majores causas numerari, quod negabant Galli. Urget Nicolaus, interrogatque quanam tandem cause sint majores si iudicia Episcoporum in eum censum referenda non sunt.

IV. Non contradicit Nicolaus Gallorum regulam, Tom. II.

qui aiebant provocari non posse à iudicibus electis. Sed obliquè agens, ait ei locum esse non posse in causa Rothadi. illum enim non appellasse iudices electos. quod verum est.

V. Rothadus itaque sedem suam recepit. Sed tamen Galli non dicebant à regulis suis. Probatur ex Hincmaro, qui synodi iudicium contendit non fuisse casatum, sed Rothado humiliter poscenti veniam ab apostolica sede datam. Synodum vero Gallicanam his decretis parvisse, ut præcipiunt antiqua regula.

VI. Galli optimo jure contendebant appellari non posse à iudicibus electis. Nicolai tamen desiderium consentaneum prorsus rationi erat. Rothadus enim non appellaverat expressè iudices. Præterea, pendente appellatione nihil temerari debuit inconsulta sede apostolica.

VII. Certa est regula, appellari non posse à iudicibus electis. Cui & Romani Pontifices assentiuntur. Apud Græcos vetita erat appellatio à sententia iudicum electorum.

VIII. Appellari non posse à iudicibus electis existimabat etiam divi Bernardus.

I. ROMAM itaque profectus Rothadus Episcopus Sueffionensis juxta præceptum Nicolai, illic semestrem integrum commoratus est, adventum vicariorum Episcoporum expectans. Sed cum illi se per literas excusassent, eo prætextu, quod Italia undique obsepta esset armis hostium, significassentque præterea impositam sibi non fuisse curam accusandi Rothadum, Nicolaus congregato Romæ Concilio anno DCCC LXV. Rothadum in eum statum restituit in quo erat ante sententiam excommunicationis & depositionis in illum latam. Tum Regem Carolum Calvum orat ut decreti hujus executionem protegat, Episcopumque illum restitui jubeat. Hincmarum verò objurgans, depositionis pœnam intencat si decreti hujus executionem impediatur. Declarat tamen eam sibi mentem esse ut si quid Rothado objicitur, accusatio institui & peragi possit apud apostolicam sedem.

Nicol. ep. 44i ad Carolam.

II. Sed in primis consideranda est epistola Nicolai ad Episcopos Gallicanos, in qua rationem reddit eorum quæ à se gesta erant in causa Rothadi. Et tamen cum contemni & atteri turpe ac fordidum arbitraretur, ac ulcisci vellet auctoritatem suam, quam in eo violatam esse existimabat quod Episcopi dejecti appellationem admittere iudices nollent, regulam invehere conatur non solum canonibus receptis & decessorum suorum praxi contrariam, sed etiam variis fuimet constitutionibus in superioribus epistolis contentis. Itaque regula ab eo proposita, pompæ nimirum plena, est hæc, synodum provincialem non posse deponere Episcopum, etiamsi apostolicam sedem non appellaverit, expectandaque esse mandata specialia Summi Pontificis. Diferta in eam

Zz ij